

Mevrouw Faber, staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

worden overigens met terugwerkende kracht in de juistheid van onze terughoudende opstelling bevestigd, omdat er nog geen snipper van bewijs bestaat. Immers, pas daarna is het interessant om conclusies te trekken.

Ik wil mevrouw Van der Hoeven de volgende vraag stellen. Die vraag is belangrijk, omdat zij zelf opmerkt dat de discussie tot nu toe alleen buiten het parlement is gevoerd, terwijl deze binnen het parlement zou moeten worden gevoerd. Buiten het parlement heeft zij herhaaldelijk uitgesproken dat de minister zijn zienswijze op de integriteitvraag in het parlement uiteen moet zetten en daar moet beoordelen of hij zich op dit moment met dergelijke vraagstukken kan bezighouden. Waarom heeft mevrouw Van der Hoeven zich zojuist beperkt tot een aantal procedurele vragen aan de minister? Uiteindelijk is wel toegezegd dat straks een rapport naar de gemeenteraad zal worden gestuurd en, uiteraard, via de minister naar de Kamer, maar waarom heeft zij alleen deze vragen gesteld en niet de vragen die zij buiten de Kamer stelde?

□

Mevrouw **Van der Hoeven** (CDA): Voorzitter! Het enige wat ik buiten het parlement heb gezegd, is dat de

minister in de Kamer helderheid over zijn positie moet verschaffen, juist omdat hij de minister is die zich bezighoudt met integriteit. Ik heb dit in mijn inleiding op mijn vragen overigens ook gezegd.

Ik heb goed naar de antwoorden van de minister geluisterd. Ik heb heel bewust geen vingerwijzing gedaan, want dat is op dit moment niet aan de orde. Daarom heb ik mij beperkt tot de vragen die ik heb gesteld. Pas nadat de gemeenteraad van Rotterdam en vooral – en op “vooral” leg ik de nadruk – de minister en de regering ons van informatie hebben voorzien, kunnen wij een oordeel vellen. Dat moment is echter nog niet aangebroken en daarom heb ik het gedaan zoals ik het heb gedaan.

Vragen van het lid Augusteijn-Esser aan de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, over **het doden van exotische dieren**.

De **voorzitter**: Collega's, ik dacht even dat u zich mijn woorden van vorige week nog herinnerde en ook dat u mijn brief had gelezen, want bij de eerste ronde van het vragenuur zat u keurig in de bankjes en praatte u niet onderling. Ik zie nu dat u dit goede gedrag alleen bij het vorige onderwerp kon opbrengen. Dat is zeker niet de bedoeling. Het is de

bedoeling dat het het hele vragenuur zo gaat.

□

Mevrouw **Augusteijn-Esser** (D66): Voorzitter! Mijn fractie maakt zich zorgen over het mogelijke lot van dieren die op Schiphol aankomen. Na het bericht over het afmaken van ruim 400 eekhoorns heeft ons nu het bericht bereikt dat op last van het ministerie van LNV wederom in beslag genomen dieren worden afgemaakt. Is dit bericht juist?

In april besliste de KLM dat de overheid geen gebruik meer mag maken van het dierenhotel en sinds 29 oktober is dit hotel zelfs definitief gesloten. Het hotel is dus niet meer in gebruik voor de opvang van in beslag genomen dieren. Hoeveel dieren zijn sinds april in beslag genomen en waar zijn deze gebleven?

De KLM heeft inmiddels besloten te stoppen met het vervoer van knaagdieren en reptielen. De KLM is echter niet de enige vervoerder. Wat is het beleid van de andere maatschappijen?

Sinds 1 augustus zijn 818 partijen levende dieren aangeboden voor invoercontrole, waarvan er 24 zijn aangehouden. Wat is met deze dieren gebeurd? Als geen enkele partij is geweigerd, heeft dat dan te maken met een tekort aan opvangmogelijkheden? Betekent een en ander dat inbeslagname, indien noodzakelijk, wordt vermeden?

Volgens een onderzoek van de Dierenbescherming is er met één op de zes leveringen iets mis. Wij willen dat een goede opvangmogelijkheid voor in beslag genomen dieren wordt gerealiseerd. Is de staatssecretaris haar toezegging aan de Kamer nagekomen dat er overleg zal plaatsvinden met vervoerders, afhandelaars en de luchthaven over het opstellen van een plan van aanpak? Zo ja, wat is dan het resultaat van dit overleg?

De staatssecretaris heeft verder toegezegd, zo snel mogelijk een quarantaine-unit op Schiphol te realiseren. Waarom is dit nog niet gebeurd? Waar blijft het definitieve opvangplan?

Voorzitter! Wij hebben haast, want euthanasie op dieren moet absoluut worden voorkomen.

□

Staatssecretaris **Faber**: Mevrouw de voorzitter! Ik deel de zorgen van mevrouw Augusteijn over het lot van dieren die vanuit het buitenland naar Nederland worden vervoerd. Wij hebben hierover inmiddels ook enkele malen uitgebreid gediscussieerd.

Mevrouw Augusteijn vraagt of de berichten dat dieren zouden worden "euthanaseert, juist zijn. Ik kan daarop antwoorden dat dit bericht onjuist is. Zij vraagt verder of ik dat kan aantonen met cijfers en ook dat kan ik.

In de eerste helft van dit jaar, de periode tot juli 1999, zijn een kleine 3000 partijen levende dieren aangeboden. Daarvan zijn 76 partijen aangehouden. Van al deze partijen zijn er 10 geweigerd. Hierover is in het algemeen overleg gediscussieerd. In het krantenbericht richtte men zich vooral op de ontwikkelingen in de laatste maanden. Ik kan de Kamer ook de cijfers van deze maanden geven, maar ik denk dat een samenvatting wel zo interessant is.

In het algemeen wordt zo'n 3% van de partijen aangehouden. Van de handelspartijen is een aantal partijen in onderzoek genomen, maar geen van die partijen is geweigerd, hetgeen betekent dat de dieren in orde zijn bevonden en hun weg hebben kunnen vervolgen. Van de partijen die door particulieren zijn ingevoerd – ook particulieren voeren immers dieren in – zijn 9 partijen geweigerd. Deze partijen zijn ondergebracht in de quarantainevoorziening in Hoek van Holland. De laatste maanden zijn er dus geen dieren "geëuthanaseerd".

Een en ander betekent dat er voortvarend is gewerkt aan de afspraken die tijdens het algemeen overleg zijn gemaakt. Dat er in verhouding zo weinig partijen zijn aangeleverd die aangehouden moesten worden, heeft alles te maken met de intensieve gesprekken die zijn gevoerd met de betrokken partijen op Schiphol. Ik doel nu op de vervoerders, de diensten op Schiphol en het dierenhotel. Overigens is het een misverstand te menen dat het KLM-dierenhotel gesloten is. Het maakt gewoon deel uit van het inspectiepunt Schiphol en er wordt voortdurend korte tijd gebruik van gemaakt.

Rest nog de vraag hoe het komt dat het quarantainestation op Schiphol nog niet is gerealiseerd. Voorzitter! Dat komt omdat hierbij verschillende belangen aan de orde komen. Ik ben van mening dat het Schiphol is dat dit moet organiseren. Dit hoort bij de status die Schiphol heeft als overslagstation. De contacten met Schiphol hierover zijn bijzonder intensief. Wij hebben een program van eisen bij Schiphol neergelegd en daaraan wordt nu gewerkt. Ondanks het feit dat de berichtgeving volkomen onjuist is geweest, is een en ander voor mij aanleiding om er extra druk op te zetten.

□

Mevrouw **Augusteijn-Esser** (D66): Mevrouw de voorzitter! Wanneer 3% van de partijen verzonden dieren wordt aangehouden, zou het logisch zijn dat ook van de 818 die sinds augustus zijn aangeboden voor invoercontrole, een aantal ofwel zou zijn geweigerd ofwel ergens zou zijn ondergebracht. Volgens mijn informatie is dat echter niet gebeurd. Ik vraag de staatssecretaris nogmaals wat er is veranderd. Al jaren kennen wij dit systeem; al jaren kennen wij deze situatie die eigenlijk zou moeten worden verbeterd. Wat is er nu veranderd? Welke omstandigheden zijn nu zoveel gunstiger geworden?

De staatssecretaris meldt dat zij inmiddels overleg heeft gevoerd met afhandelaars, vervoerders enz. Wat heeft dit overleg opgeleverd? Als het dierenhotel niet gesloten is voor in beslag genomen dieren, mag dan worden verondersteld dat daar de laatste maanden ook inderdaad dieren zijn ondergebracht, en niet ergens anders?

Voorzitter! Ik herinner de staatssecretaris eraan dat de quarantaine-unit al veel eerder werd toegezegd, al jaren geleden. Wij willen dit graag vóór 1 januari 2000 geregeld zien. Kan de staatssecretaris dit toezeggen?

□

Staatssecretaris **Faber**: Mevrouw de voorzitter! Je zou bijna zeggen: het is ook nooit goed of het deugt niet. In plaats van dat mevrouw Augusteijn blij is dat nu blijkt dat een aantal getroffen maatregelen ook werkelijk werkt en dat het niet nodig is om dieren te euthanaseren, stelt zij zich

kritisch op. Hoewel partijen worden aangehouden en in onderzoek worden genomen, blijkt vervolgens dat daar niets mee aan de hand is, zodat er geen reden is om die partijen te weigeren.

Wellicht is er inderdaad, vergeleken met het verleden, iets veranderd, maar dat is dan een positieve verandering. Waar zou dat door kunnen komen? Voorzitter! Het is duidelijk dat er minder partijen binnenkomen. Daarover wordt door de KLM bericht; men deelt mee dat men bepaalde partijen niet meer vervoert. De KLM heeft hierover ook zelf uitvoerig gesproken met andere vervoerders. In de ATAN-groep, de overkoepelende organisatie van vervoerders, is hieraan aandacht gegeven en dat heeft gewerkt.

Wat de particuliere partijen en meegenomen particuliere dieren betreft, hebben wij kunnen constateren dat er problemen zijn geweest met partijen uit Suriname. Er zijn nu specifieke afspraken gemaakt met Surinaamse dierenartsen, die erin voorzien dat er beter wordt gelet op de certificaten die worden meegegeven. Ook dat is verbeterd; ook dat werkt.

Ik kan mevrouw Augusteijn voorts zeggen dat er zeer duidelijke werkafspraken zijn gemaakt tussen RVV, AID, douane en Schiphol. Ze moeten nog eens in een samenhangend document worden opgenomen, zodat ook alle andere organisaties die zich hiermee bezighouden, daarvan op de hoogte kunnen worden gesteld. Ik doel nu op organisaties als de Dierenbescherming en stichting Aap. Ze weten heel goed hoe de vork in de steel zit, maar het is toch goed om het zodanig op papier te zetten dat er geen enkel misverstand meer kan ontstaan.

De toezegging met betrekking tot de quarantaine heb ik vlak voor de zomer in het betreffende AO gedaan. Toen zijn ook de gesprekken gestart. Er wordt voortvarend aan gewerkt, maar ik ben met mevrouw Augusteijn van mening dat het niet voortvarend genoeg gaat. Ik zal dan ook de politieke druk daarvoor opvoeren, waarbij ik mij gesteund weet door mevrouw Augusteijn. Dit neemt echter niet weg dat het absoluut niet lukt voor 1 januari 2000, want alleen al de bouw zal moeten worden gerealiseerd en dat kost gewoon wat meer tijd.

□

Mevrouw **Swildens-Rozendaal** (PvdA): Voorzitter! Ook mijn fractie dringt aan op het snel realiseren van quarantainemogelijkheden op Schiphol. Wij hebben dat ook al bij herhaling naar voren gebracht. Volgens de staatssecretaris is er eindelijk sprake van positief nieuws omdat er in de afgelopen maanden geen partijen met problemen zijn ontvangen. Zo kun je het inderdaad ook zien. Wij vinden het op zichzelf wel vreemd, maar als de staatssecretaris cijfers hierover heeft, kunnen wij het zelf nakijken. Ik vraag haar dus om de exacte cijfers van de aangeboden dieren en wat ermee gebeurd is.

Ik neem het voor kennisgeving aan dat het KLM-hotel dicht gaat. Ik vraag mij wel af waarom het ministerie van Landbouw, Visserij en Natuurbeheer, overigens op denigrerende toon, wel over de opvang in Hoek van Holland rept waar, zo wordt er gezegd, voor noodsituaties drie kooien zijn voor die paar papagaaien en die andere beesten. Dit is een citaat. Ik ga ervan uit dat dit nooit kan voldoen als het om honderden dieren kan gaan in noodsituaties. Ik vraag de staatssecretaris dan ook om toch uitdrukkelijk de bestaande andere opvangcentra in het land in te schakelen als de nood aan de man is. Zij hebben quarantainemogelijkheden in huis, waarnaar men kan uitwijken.

De **voorzitter**: Mevrouw Swildens, u bent ver over uw tijd heen!

□

Staatssecretaris **Faber**: Mevrouw de voorzitter! Ik ben mij van geen denigrerende toon bewust over welk opvangcentrum of quarantaine-centrum dan ook. Uit mijn mond heeft u dat niet gehoord mevrouw Swildens!

Het moge duidelijk zijn dat het KLM-dierenhotel een inspectiepunt is en geen quarantainestation. Dat is precies de reden waarom wij ook op Schiphol een quarantainestation nodig hebben. Heel gelukkig hebben wij er een in Hoek van Holland en kunnen wij daar gebruik van maken. Als dat nodig is, maken wij er ook gebruik van.

Volgens mevrouw Swildens moeten wij ook naar andere opvangcentra gaan. Op zichzelf is de

nood niet aan de man, want er is genoeg ruimte in de opvangcentra die wij hebben. Iets anders is – en dat is wel een probleem – dat wij het wel over centra hebben die erkend behoren te zijn door de Europese Commissie. Het gaat dan om andere opvangcentra dan die waar ik en, naar ik aanneem, ook mevrouw Swildens het over heeft en dat kan dus niet.

Ook tegen mevrouw Swildens wil ik zeggen dat het positief is dat er afspraken zijn gemaakt die kennelijk ook werken. Ik kom dan ook graag tegemoet aan haar vraag om dit met cijfers te onderbouwen. In augustus zijn 260 partijen levende dieren aangeboden, waarvan 3 partijen zijn aangehouden en er geen is geweigerd. In september werden 252 partijen aangeboden, waarvan 10 partijen zijn aangehouden en er geen is geweigerd. In oktober zijn 306 partijen aangeboden, waarvan 11 partijen zijn aangehouden en er ook geen is geweigerd. Dat is de stand van zaken en ik meen dat wij gewoon voort moeten gaan op de ingezette lijn, want dat lijkt mij de beste garantie voor datgene wat wij willen, namelijk dat er op dieren geen euthanasie wordt gepleegd.

□

De heer **Poppe** (SP): Voorzitter! De staatssecretaris zegt dat in komende gevallen waar het noodzakelijk is ook de rijksquarantaine-inrichting Hoek van Holland wordt gebruikt. Maar ik heb begrepen dat er één personeelslid loopt, dat er twee stallen zijn voor runderen en dat er één kooi is voor een papagaai of een vogeltje. Hoe vaak wordt er van deze inrichting gebruikt gemaakt?

Hoe staat het met de toezeggingen van de staatssecretaris om ook andere betrokken partijen – ik denk aan de Dierenbescherming en andere opvangcentra – te betrekken bij overleg als er dieren aangehouden worden die moeten worden ondergebracht.

Ik meen dat er in de afgelopen zomer nogal wat commotie was over enige papegaaien en Surinaamse zangvogeltjes – ik herinner mij nog de twatwa's – die in het IDDLO in Lelystad zijn ondergebracht. Waarom zijn die naar Lelystad gegaan als er nog opvang was in óf Hoek van Holland óf Schiphol? Wat is er vervolgens met de diertjes gebeurd? Is mijn informatie juist, dat het de

opzet is dat dieren die bij IDDLO in Lelystad terechtkomen, daar niet levend vandaan komen omdat daar met nogal enge virussen wordt gewerkt?

□

Staatssecretaris **Faber**: Voorzitter! Als dieren in quarantaine moeten worden geplaatst, wordt gebruik gemaakt van het quarantainestation in Hoek van Holland. Gebleken is dat er geen gebrek aan ruimte is voor wat we tot nu toe hebben aangetroffen, maar dat neemt niet weg dat de situatie daar niet ideaal is. Daarom blijf ik van mening dat wij er alles aan moeten doen om een quarantainestation op Schiphol te realiseren. Hoe vaak er precies van gebruik wordt gemaakt, heeft te maken met de partijen die aangehouden zijn. Er was in ieder geval geen ruimtegebrek.

Over de andere opvangcentra heb ik de Kamer reeds een en ander toegezegd, maar dan moet het wel gaan over opvangcentra met een Europese erkenning. Ik heb reeds aan het adres van mevrouw Swildens meegedeeld dat dit niet aan de orde is omdat er ruimte genoeg is.

De vogels die de afgelopen zomer bij IDDLO – inmiddels ID Lelystad geheten – zijn onderbracht, zijn naar de eigenaar gegaan omdat de testen negatief uitvielen.

Vragen van het lid Atsma aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, over **de berichten betreffende georganiseerde acties van het "hooliganleger"**.

□

De heer **Atsma** (CDA): Voorzitter! De afgelopen zaterdag kon een deel van Nederland wakker worden met de aankondiging op de voorpagina van een van de landelijke dagbladen over oorlogsplannen van hooligans. De kern van het verhaal is in elk geval voor ons verontrustend, zo niet schokkend: hooligans zouden van plan zijn snelwegen te blokkeren, zich te richten op grote publieks-evenementen en aanvallen uit te voeren op politiebureaus en gemeentehuizen, dat alles in de maand december. Nu is het natuurlijk de vraag in hoeverre je